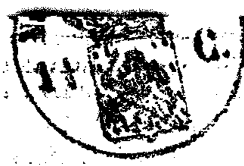
№. 9252.

DE TIJD.



1854.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 21 SEPTEMBER.

AMSTERDAM, 20 September.

De indruk, welken de troonrede maakt, is allezins bevredigend. Zij geeft stof tot tevredenheid, om hetgeen zij zegt, en ook om veel van hetgeen daarin stilzwijgend voorbij wordt gegaan.

Wanneer wij zeggen, dat veel van hetgeen daarin stilzwijgend voorbij wordt gegaan, ons genoegelijk heeft aangedaan, dan bedoelen wij, dat het ons aangenaam is geweest met geen enkel woord gezinspeeld te zien op de beweging, waaraan het tegenwoordig ministerie zijn ontstaan verschuldigd is. Het stilzwijgen dienaangaande van de troonrede geeft grond om te vertrouwen, dat het ministerie afkeerig is van al datgene, waardoor wij op nieuw in den zorgelijken toestand zouden kunnen gebragt worden, in welken dit land ten vorigen jare verkeerde, en dat het, in tegendeel, niet ongenegen is om ernstig, schoon dan ook met voorzigtigheid, mede te werken tot het uitwisschen van de laatste sporen der verdeeldheid, die ons land, nog zoo kort geleden, aan den rand eens afgronds gebragt heeft.

Dat de Regering daartoe krachtig wil medewerken meenen wij, overigens, met grond uit hetgeen de laatste volzin der troonrede uitdrukkelijk zegt te mogen opmaken. Daar wordt gezegd, dat het voor een groot deel van [illegible] afhangt, het bezit der menigvuldige ons geschonken zegeningen te bestendigen; doch dat »daartoe vooral [illegible] eensgezindheid en wederzijdsch vertrouwen aan te kweeken, en vóór alles het heil des Vaderlands voor oogen te hebben." Dat is voortreffelijke taal, welke het ons een waar genoegen is geweest te vernemen! Het heil des Vaderlands — neen, daaraan behoeft nog niet gewanhoopt te [illegible] eensgezind de handen in één geslagen [illegible] middelen in het werk worden gesteld, om het wederzijdsch vertrouwen, dat door gebeurtenissen, welke wij liefst zouden willen vergeten, zoo diep geschokt is, op nieuw te doen ontkiemen in de gemoederen. Voor een groot deel hangt het van de Regering af, dat dit edele doel bereikt worde. Zij late het maar niet bij schoone woorden en pathetische verklaringen, doch toone door daden dat zij verheven is boven het woelen der partijen en dat zij niets beoogt, dan de handhaving van aller regten, overeenkomstig de voorschriften der Grondwet, en dan de bevordering van het algemeen belang. 't Gaat vast, dat hare krachtige en onpartijdige handhaving van aller regten en dat hare naauwgezette bevordering van het algemeen belang de beste rezultaten zullen opleveren — heilrijke rezultaten, die zich niet lang zullen laten wachten en waarop de Regering eenmaal met groote zelfvoldoening zal mogen wijzen.

Zoo in den loop van het thans ontsloten zittingjaar de Vertegenwoordiging tot het verkrijgen van die rezultaten ernstig wil bijdragen, dan zal zij reeds veel, zeer veel gedaan hebben: of zij dit ernstig wil, zal voor een gedeelte blijken uit de voornaamste wetsvoordragten, waarmede de Kamers zich zullen hebben bezig te houden en welker aanbieding in de troonrede aangekondigd wordt.

Die wetsvoordragten, in de troonrede aangekondigd, zijn slechts twee in getal. »Bij de behandeling der finantieele aangelegenheden zal U blijken, dus zegt zij, dat kan worden besloten *tot eene vermindering van lasten*, binnen zoodanige grenzen als door eene gepaste behoedzaamheid worden voorgeschreven." En een weinig verder belooft zij, dat een ontwerp van wet *op het lager onderwijs* [illegible] zal worden aangeboden." Eene wetsvoordragt [illegible] leidende tot eene vermindering van lasten en [illegible] andere op het lager onderwijs zijn wij te wachten; [illegible] daarenboven »met het delgen van schuld zal kunnen worden voortgegaan" en »men zich met het voorbereiden [illegible] wet op het hooger onderwijs bezig houdt." Wij zullen ons in geene ijdele beschouwingen begeven omtrent die hoogst belangrijke wetsontwerpen, die te gemoet [illegible] mogen worden gezien, zoo lang ze ons niet bekend zijn gemaakt. Alleen veroorloven wij ons de aanmerking van zoo straks te herhalen, dat het te wenschen is, dat die wetsvoordragten bevorderlijk mogen zijn aan het groote doel, dat de Regering verklaard heeft zich voor te stellen.

Nog drie andere punten, in de Troonrede besproken, mogen wij niet onopgemerkt laten. Het eerste geldt onze verhouding tot het buitenland; het tweede de aansluiting op een derde punt van onze spoorweg-liniën met het buitenlandsche spoorwegnet; het derde, de gelegenheid, die aan de Vertegenwoordiging zal gegeven worden om van hare belangstelling in onderscheidene wetenschappelijke inrigtingen te doen blijken.

Wordt met die laatste woorden de wederopwekking van het K. N. Instituut — een der »uitgebrande kraters" waarmede prof. Geel zoo geestig den spot heeft gedreven — bedoeld, dan meenen wij dat de Regering zich aan eene groote onvoorzigtigheid zou schuldig maken.

Met de aangekondigde verbinding op een derde punt van onze spoorweglinien met het buitenlandsche spoorwegnet, zal, naar wij vertrouwen, eene verbinding beoogd zijn geworden van de Noord-Oostelijke provinciën des rijks met de thans reeds in exploitatie zijnde spoorweglinien. Wij gelooven dat de handel dier provincien daar het meest dringende belang bij heeft en dat het meer dan tijd is aan dit werk eene krachtige hand te slaan.

Wij besluiten onze ontleding van de troonrede met den wensch, dat, wanneer onze geëerbiedigde Vorst andermaal de Vertegenwoordiging zal hebben toe te spreken, wij alsdan op nieuw de verzekering zullen erlangen, dat ook dan nog »vriendschap en welwillendheid" de kenmerken zullen zijn van onze betrekkingen met het Buitenland. 't Is, waarlijk verblijdend geweest, daarvan thans de verzekering te hebben ontvangen; niet minder verblijdend zal het wezen te ondervinden, dat alle moeijelijkheden, waarin wij welligt ten overstaan van het Buitenland gewikkeld zouden kunnen worden, steeds door de Regering met beleid en zonder verzaking van het gevoel van nationale waardigheid, uit den weg zullen zijn geruimd geworden.

Aan een hoofdartikel van de *Amsterdamsche Courant* ontleenen wij de volgende plaatsen:

»Bij de vele gissingen, waartoe de nieuwe zamenstelling der Tweede Kamer, wier zitting heden is geopend, aanleiding geeft, rijst natuurlijk bij menigeen de vraag op, of de meerderheid zich al dan niet voor het tegenwoordig ministerie zal verklaren?......

»Zullen de aanhangers van het vorig bewind meer stemmen tellen dan die van het tegenwoordige?

»Beiden zijn het in verschillende hoofdpunten eens, en hunne voorstellen zijn grootendeels op dezelfde leest geschoeid.

»Maar de toetssteen is niet steeds het algemeen belang alleen; dikwijls integendeel slechts het partij belang, en dit beveelt vaak bestrijding en afwijzing, met het doel de gelegenheid te openen om een ander kabinet te doen optreden.

»De vraag is dus, eenvoudig deze: hoevele stemmen tellen de aanhangers van het vorig ministerie? En het antwoord is, naar ons inzien, een en twintig. Zij zijn deze: Reinders, Westerhoff, Zijlker, van der Veen, Huguenin, ter Bruggen Hugenholtz, van Zuylen van Nyevelt, Sloet tot Olthuis, de Man, van Hoëvell, Dullert, van Bosse, van Eck, Anemaet, Thorbecke, van Wintershoven, Strens, de Lom de Berg, de Poorter, Jespers en Storm. Hier tegenover staan dertig aanhangers van het tegenwoordig ministerie: van Heiden Reinestein, Dirks, Bieruma Oosting, Engelen, van Lennep, Schimmelpenninck van der Oye, van Nispen van Sevenaer, de Kempenaer, van Rappard, van Goltstein, Kien, Donker, Rochussen, Godefroi, van Franck, Stolte, Bosscha, Baud, Gevers van Endegeest, Taets van Amerongen, de Brauw, Hoffman, Wintgens, Hoekwater, Delprat, Sandberg, van der Poel, van Deinse, Luyben, Boreel van Hogelanden. Bij deze voegen zich die leden, die zich op een derde standpunt plaatsen, maar de behoefte gevoelen niet dan om gewigtige redenen het bestuur te bestrijden. Zij zijn ten getalle van elf: Blaupot ten Cate, Storm van 's Gravesande, Dommer van Poldersveldt, van Akerlaken, van Foreest, Heemskerk, Slicher van Domburg, Meeussen, Beens, Bots en Hengst. Wij laten de leden der anti-revolutionaire partij, ten getale van vier, Mackay, van Lijnden, van Reede van Oudshoorn en Elout van Soeterwoude, en de twee nieuwe leden, Hoynck van Papendrecht en Meylink, buiten berekening, omdat het moeijelijk vooraf kan worden bepaald, welke zijde zij bij de behandeling der verschillende vraagpunten zullen kiezen."

Deze klassifikatie van de leden der Tweede Kamer, zoo zij al onjuist is, mag ten minste op nieuwheid aanspraak maken. Wij althans, wij wisten wel dat de Kamer niet slechts uit ministerieelen, liberalen en anti-revolutionnairen bestaat, en dat zij nog daarenboven een *parti neutre* heeft, die zijn zelfstandig standpunt tot dusverre niet verzaakt heeft en geroepen schijnt om in onze vertegenwoordiging eene gewigtige rol te vervullen: wij wisten echter niet, dat die allen, welke als leden dier derde partij door de *Amsterdamsche Courant* worden opgegeven, daartoe behooren, en evenmin wisten wij dat eenigen van hen, die door haar onder de liberale of ministerieele banier gerangschikt worden, opgehouden hadden van die derde partij een deel uit te maken. De *Amsterdamsche Courant* houde het ons ten goede, maar zou zij ook welligt, bij het opmaken van hare klassifikatie, wat willekeurig zijn te werk gegaan? Kan het ook soms zijn, dat zij daarbij minder de feiten, dan hetgeen zij wenschelijk acht, geraadpleegd heeft?

Opmerkelijk is, wat de *Amsterdamsche Courant* ter gelegenheid van de door haar medegedeelde klassifikatie zegt:

»Verblijdend is de opmerking, dat wij in beide partijen Roomsch-Katholieken en Hervormden aantreffen, hetgeen de overtuiging doet geboren worden, dat geene godsdienstige partijschap, welke voor geene bevrediging vatbaar is, den boventoon heeft."

In ons Nommer van den 14 Sept. ll. deelden wij aan onze lezers eenige opmerkingen mede omtrent de vruchten, door de protestantsche zendelingen in Indien verkregen, en wij stelden daar tegen over de rezultaten, welke de pogingen der katholieke missionarissen in Madura hebben gehad. Zij, die eenigzins nader bekend willen zijn met den arbeid, de moeilijkheden, de opofferingen, welke zich zoo vele ijverige arbeiders in dat gedeelte van den wijngaard des Heeren getroosten, zij lezen het dezer dagen bij C. L. van Langenhuysen te Amsterdam van de pers gekomen *Leven en Marteldood van den Gelukzaligen Joannes de Britto*, verhaald door P. J. Koets, k. pr. Wij zijn er van overtuigd, dat niemand het vriendelijk boekske, 't geen zich door eene nette uitvoering en matigen prijs aanbeveelt, ter hand zal nemen, of hij zal zich door de lezing gesticht vinden, en den verhaler dank weten voor zijne bijdrage tot onze ascetische en hagiografische litteratuur. Menigeen zal er door opgewekt worden, om de plegtigheid, waarmede binnen kort het feest van den in het afgeloopen jaar aan onze vereering voorgestelden gelukzaligen zal gevierd worden, met hooger godsvrucht en inniger gevoel bij te wonen, en bij velen zal de levensgeschiedenis en de marteldood van den onvermoeiden missionaris de herinnering opwekken aan Z. D. H W. Mgr. Alexius Canoz, den eerbiedwaardigen Kerkvoogd, die thans als Apostoliesch Vicarius dezelfde oorden bestuurt, waar eenmaal de gelukzalige de Britto met zijn bloed het geloof bezegelde, en dien wij voor ongeveer drie jaren het geluk mogten hebben, eenigen tijd in ons midden te zien. Allen echter zullen er de overtuiging putten, dat alleen de Katholieke Kerk, zij, die zich op zulke zendelingen kan beroemen, in staat is om blijvende vruchten onder de Heidenen voort te brengen en nieuwe volkeren in den schaapstal van Christus binnen te leiden.

Men leest in den *Nederlander*:

»Volgens bij ons ingekomen berigten zou er [te Schiedam] geld uitgedeeld zijn, om het Roomsche volk tot geweldadigheden tegen den Bijbel-colporteur opteruijen, en zou deze aangelegenheid voornamelijk het onderwerp uitmaken van de nasporingen der justitie."

Indien het waar is, dat deze aangelegenheid het onderwerp uitmaakt van de nasporingen der justitie, dan meenen wij het rezultaat dier nasporingen te moeten afwachten, alvorens ons oordeel uit te spreken over het berigt door den *Nederlander* gekolporteerd. Intusschen is, naar ons oordeel, de handelwijze in deze van den *Nederlander* niet van vermetelheid vrij te pleiten.

In den *Moniteur* vindt men het volgende artikel:

»Frankrijk oogst thans de vruchten in der loyale en krachtige staatkunde door den Keizer in 't leven geroepen. Ondanks den hongersnood, de epidemie, den oorlog, is de nationale veerkracht niet verlamd, noch het algemeen krediet geschokt geworden. Dank zij de wijze besluiten van het gouvernement, zoo goed door den moed en het vertrouwen des lands ondersteund, de drie vreeselijkste geesels welke een volk kunnen treffen zijn, behalve eenige voor immer betreurenswaardige verliezen, tot eene verhouding als die van voorbijgaande moeijelijkheden gebragt. De epidemie verdwijnt, de hongersnood heeft plaats gemaakt voor een overvloedigen oogst, de oorlog, onder gunstige voorteekenen begonnen, boezemt slechts vrees meer in aan hem, die hem heeft verwekt; dra zullen de volken, trouw ter zamenkomst toeijlende, te Parijs vereenigd zijn, om deel te nemen aan den vreedzamen worstelstrijd der kunsten en nijverheid.

»Welk een wonderbaarlijke verandering is er zoowel in de gemoederen als in den toestand ontstaan! Tezelver tijd dat Frankrijk in Europa den hoogen rang innam dien het toekomt, zag dat rijk het wantrouwen verdwijnen, van welke de herinnering aan het verledene het ten voorwerp maakte. Die natie, waartegen alle andere natien meenden zich te moeten beveiligen, is, door eene onverwachte herschepping, de sterkste steun der orde in Europa geworden. 't Is niet meer naar het Noorden dat thans de zwakke of bedreigde Staten hunne blikken wenden; en, wat verwonderlijker is, de vrees welke Frankrijk inboezemde is verdwenen door de verheffing van hem, wiens roemrijke naam ze scheen te wekken.

»Wat te Boulogne heeft plaats gehad, zegt meer dan alle woorden. Op het strand waar Napoleon, vijftig jaar geleden, Engeland bedreigde, en vanwaar hij zich op Duitschland wierp, zijn de vorstelijke echtgenoot der Koningin van Engeland, de generaals van al de Duitsche Staten, en ook de Koning der Belgen en de Koning van Portugal den erfgenaam van Napoleon een bezoek komen brengen. Zij hebben als bondgenooten, als vreemden de manoeuvres van een leger bijgewoond, dat, zoowel door zijne tucht en moed, en meer nog door zijne legerplaats aan het groote leger van het eerste keizerrijk herinnert.

»Immers iedereen weet dat de moedige soldaten thans slechts den vijand, die de rust van de wereld stoort, bedreigen; want de merkwaardige woorden te Bordeaux gesproken, die aanvankelijk met de feiten onvereenigbaar schenen, zijn voor allen een onbetwistbare waarheid geworden; want niemand twijfelt er aan dat, ten gevolge der oorzaken van tweespalt, welke nog in Europa bestaan, ten gevolge der zwakheid van zekere Staten en de weifeling van andere, indien Frankrijk niet voldaan ware over de herstelling van zijn nationaal gouvernement, indien zijne krachten niet in eene vaste, behendige hand waren vereend geweest, de quæstie, welke thans in het Oosten wordt opgelost het sein zou zijn geworden van een algemeenen oorlog; want men is algemeen overtuigd dat een snelle krachtdadige oorlog het eenige middel was, om den vrede op hechte grondslagen te herstellen; want die oorlog eindelijk, die niet door een geest van overweldiging, maar voor de eer en het heil van allen werd bevolen, is niet ondernomen dan nadat Europa, vertegenwoordigd door eene groote internationale jury, een eenparig vonnis had uitgesproken tegen den schuldigen aanrander, welk vonnis aan Europa schande zou hebben berokkend, ware het niet uitgevoerd.

»Frankrijk en Engeland mogten voor de gevolgen niet terugdeinzen. Daadwerkelijk vereend, gelijk zij het in den raad geweest waren, deelen die twee groote zeemogendheden den roem van het krachtig besluit, dat een zekerheid voor het tegenwoordige, en een waarborg voor de toekomst is.

»De betrekkingen eener goede nabuurschap tusschen Engeland en Frankrijk dagteekenen voorwaar niet van gisteren; lange jaren van rust, van vooruitgaande verlichting, en drokke handelrelatiën tusschen beide volken hebben bereids onzen eeuwenouden haat aanmerkelijk verzwakt. Maar die gelukkige omkeer ontstond veel meer in de hoogere klassen dan onder het volk, en die toestand was verre verwijderd van de broederlijke betrekkingen welke tegenwoordig zoo naauw beide natien aan elkander verbinden.

»Aan het Engelsche gouvernement moet men het regt laten wedervaren dat het niets verzuimd heeft om die zoo gewenschte unie te verhaasten. Bij de eerste afkondiging der herstelling van het keizerrijk, terwijl anderen onzeker schenen omtrent de te volgen gedragslijn, aarzelde Engeland niet. De Keizer, van zijnen kant, onderwezen door de geschiedenis en aan het denkbeeld zijns ooms getrouw zich hechtende, die zoo welsprekend de rampen betreurde, welke Engeland en Frankrijk door hunne verdeeldheden zich berokkend hadden, terwijl hunne alliantie zoo voordeelig voor hunne belangen en voor de zaak der menschheid geweest zoude zijn, de Keizer heeft aan die tweede helft der eeuw de rampspoeden willen besparen, welke het begin er van geteisterd hebben.

»Het is aan de loyauteit te danken, welke de betrekkingen van beide Staten gekenmerkt heeft, dat de staatkunde, hun door de wijsheid ingegeven, zegevierde, zonder dat een noch ander iets van zijne belangen, van zijne onafhankelijkheid, van zijne waardigheid ten offer bragt. De oude vijandschap heeft dadelijk plaats gemaakt voor wederzijdsche achting en vriendschap; op de beleedigingen der dagbladen is een eenparige ontboezeming van dankbaarheid en bewondering gevolgd; de niet alleen tusschen de gouvernementen, maar ook tusschen de volken gevormde alliantie, wordt heden bevestigd door het bloed, dat beider soldaten en zeelieden gezamenlijk storten voor de zegepraal der edelste zaak.

»Bereids hebben de overtogt onzer troepen naar de Baltische Zee, op Engelsche schepen, en de geestdrift, door het bezoek des Keizers ontvonkt, aan Europa de innigheid van onzen bond bewezen. Het bezoek van prins Albert in het kamp van Boulogne en het vriendelijk onthaal hem door onze bevolkingen en soldaten geschonken, zijn daarvan een laatste en plegtige bevestiging geweest. De herinneringen der geschiedenis vermeerderden nog de beteekenis der groote gebeurtenis in diezelfde oorden, vermaard door onze vroegere worstelingen, de bond der beide volken scheen naauwer, de vergetelheid van het verledene volkomer.

»De oorzaken welke tot het sluiten van die alliantie hebben aanleiding gegeven, waarborgen den duur er van, en de vruchten welke ze heeft opgeleverd, toonen volkomen aan wat men er van nog mag verwachten."

Men leest in de *Emancipation* een brief uit Madrid, dd. 12 September, van den volgenden inhoud:

»In mijn laatsten brief berigtte ik u, dat de demokratische zamenzweering in volle werking was, en nu vind ik mij in staat gesteld u daaromtrent nadere mededeelingen te doen.

»Het centraal kommitté is te Madrid gevestigd, gedelegeerden organizeeren in de provincien onderkommittés, die alle van het centraal kommitté afhankelijk zijn; de Italiaansche en Fransche uitgewekenen, meesters in de wetenschap der geheime genootschappen en ingewijd in al de verborgenheden der zamenzweeringen, zijn in 't algemeen de mannen, welke door de grootmeesters der orde, maconnieke dignitarissen, ter organizatie der demokratische vereeniging gekozen worden; het systeem der rangorde is gegrond op het tiendeelige stelsel, namelijk tien leden gehoorzamen een tienman, tien dezer een honderdsten man en zoo vervolgens. Elk ingewijde moet een geweer bezitten; men opent inteekeningen om aan behoeftige leden wapens te bezorgen; de nationale militie is bestemd om er een groote hoeveelheid te leveren; de leden der vereeniging welke bij de nationale garde zijn ingelijfd, moeten in die inlijving slechts het middel zien om zich een wapen te verschaffen en alzoo er een aan hunne vijanden te ontrooven. De vergaderingen zijn geheim en de bevelen worden met de grootste snelheid van de opperhoofden tot aan de minste leden overgebragt; elke sektie kent slechts één lid der hoogere sektie, welk laatste lid de bevelen overbrengt en wien men lijdelijke gehoorzaamheid verschuldigd is, ingevolge de vermaarde formule *sicut ac cadaver*; de zorg der uitbreiding van het genootschap is aan de gewone leden overgelaten, maar elke *decurie* of *centurie* blijft verantwoordelijk voor den nieuweling en allen zouden van eene ligtzinnig gedane voorstelling eens nieuwelings rekenschap moeten doen.

»Katalonië bevat een overgroot getal dier nieuwe *Carbonari*, en daarbij moeten wij tot ons leedwezen zeggen, dat de Italiaansche en Fransche ingewijden ontzettend talrijk zijn.

»Het programma, waarvan ik reeds gesproken heb, schijnt eene wijziging te zullen ondergaan; en men beschouwt eene fœderale republiek als niet aan de behoefte der tegenwoordige gesteldheid te kunnen voldoen; de jonge republiek heeft een bloeddoop noodig, en den gelijkmakenden driehoek is de zorg opgedragen om de nieuwe maatschappij effen te maken (*nivelleren*).

»Ik onthoud mij van kommentariën; de feiten-zelven spreken, en zonder verderen uitweiding ga ik over tot een andere reeks van denkbeelden.

»Wij zijn bedreigd met een opstand; naar men zeide moest die eergisteren na de stierengevechten plaats hebben, welke echter op bevel der overheid geen voortgang hadden; doch, naar men verzekert, is de partij slechts uitgesteld en de 15 moet de bepaalde dag er voor zijn. De demokratische partij heeft een aantal militairen aan zich getrokken, en wel volgenderwijs: bij gelegenheid van het dekreet dat aan elken officier twee graden schonk ter belooning van het *proninciamiento*, verminderde de minister van Oorlog den diensttijd der soldaten met twee jaren.

»Zij welker diensttijd in 1855 en 1856 eindigt hebben hunne dadelijke vrijstelling geëischt. Ongelukkig is het bestuur in de onmogelijkheid om de wanorden te onderdrukken, welke in de provincien plaats hebben onder de troepen, waarover het thans beschikt; men kon er dus niet aan denken om in een slag het leger met een zesde te verminderen, en wilde de soldaten tot aan de ligting van 1855 behouden; maar deze weigerden. Toen bood men hun 1200 realen als premie, indien zij er in bewilligden om op nieuw voor drie jaren dienst te nemen; dezelfde weigering. Gedurende die onderhandelingen gelukte het den demagogen om eenige onder-officieren en soldaten te verleiden. Zij verzekerden dezen dat het gouvernement nimmer in hunne vrijstelling, in de tegenwoordige omstandigheden, zou bewilligen en raadden hen aan een beweging te ondersteunen, welke tusschen den 10 en 15 September moest plaats hebben, hen verzekerende dat de eerste zorg van het nieuw bestuur zou zijn, hen naar hunne haardsteden terug te zenden.

»De intrigues hadden ten gevolge eene groote gisting onder de troepen: en ten einde de opgewondenheid te doen ophouden moest het gouvernement den weg der toegevendheid betreden. Er werd bepaald dat de vrijstellingen onmiddellijk zouden plaats hebben en wel een zeker getal dagelijks. Die maatregel maakte de troepen rustig, maar niet de onruststokers, die verloren zij bondgenooten, ten minste zich verheugden hunne vijanden te zien minderen, naar gelang der vrijwilligers. Wij zijn dan ook voortdurend waakzaam, de posten zijn verdubbeld, nacht en dag wordt de stad doorkruist door patrouilles; men doet vele inhechtenisnemingen en men wacht.

»Ook de carlistische partij beweegt zich; de Baskische provincien bevatten talrijke partijgangers van don Carlos en men bespeurt er een opgewondenheid, die wel in een nieuwen opstand zich zou kunnen oplossen. Men moet overigens niet alles gelooven wat van de Koningsgezinden in Spanje gezegd wordt, want men is onder de demagogen en hunne officieele organen overeengekomen, om al de barbaarschheden, waarvan in dit oogenblik Spanje het tooneel is, op rekening der Carlisten te stellen. Zij hebben zelfs daarvoor een woord uitgevonden: dat van *democrato-carlistes*. De provincien Malaga en Kadix deelen onder elkander de grondbezittingen, het zijn de Carlisten. In de provincie van Badajoz komt men in opstand en fusilleert de fatsoenlijke lieden welke zich tegen de beweging verzetten, het zijn wederom de Carlisten! De bewoners van een dorpje, eindelijk, niet verre van Madrid, vermoorden een armen ontvanger der belastingen en wij zien de revolutionairen dagbladen met allen ernst de Carlisten beschuldigen, die weigeren aan de wet gehoorzaam te zijn, en de lasten van den Staat te dragen. Mogt het waar zijn dat zij, die aan het gezag gehoorzaamheid weigen, Carlisten zijn, men zou moeten toestemmen, dat die partij de groote meerderheid is, want ik geloof dat, uitgenomen te Madrid, het gezag in al het overige van Spanje met voeten wordt getreden.

»Men vermoedt dat de reeds vermelde verkoop der kerkelijke goederen binnen kort plaats zal hebben; maar de gemeentegoederen zullen dat lot deelen; intusschen moet men zich haasten, willen de progressisten niet zien dat hunne vrienden de kommunisten hun die moeite besparen en onder elkander de goederen verdeelen, waarop zij rekenen, om de schatkist te vullen.

»Dagelijks hoort men van oproeren; te Aranjuez, mijlen van Madrid gelegen, hebben ergerlijke tooneelen plaats gehad, waarbij twintig of meer menschen het leven hebben verloren. Estramadura en Katalonië boezemen de grootste bekommering in.

»Men zegt in eene Fransche korrespondentie dat de Koningin *zeer vrolijk is*. 't Is waarschijnlijk dat de schrijver van dien brief op dezelfde wijze de Koningin nadert als hij wijlen Ferdinand VII naderde. De Koningin brengt een gedeelte van den dag door met weenen; ziedaar de treurige waarheid. De Koningin weent niet alleen wegens hare moeder en vrienden die haar ontrukt zijn, maar weent ook, omdat zij Spanje op een noodlottige helling ziet, die elk oogenblik haar in den afgrond kan storten, zonder dat er iemand rondom haar is, in staat om haar in haren val te weerhouden, zonder dat er onder degenen die haar omringen iemand is, wien zij haar vertrouwen kan schenken."

Z. M. heeft 1°. eervol ontslag verleend aan M. Wigman als not. te Utrecht, en aan A. Grosmaker, als not. te Molenaarsgraaf, en in deszelfs plaats benoemd N. A. C. Slotemaker; 2°. benoemd tot kol. bij het wapen der inf. J. G. Stumpff; 3°. pensioen verleend aan den luit.-gen. J. F. graaf du Monceau ten bedrage van ƒ 3000.

Den 15 dezer zijn van wege den minister van Binnenlandsche Zaken, aan de te Amsterdam gevestigde vereeniging hoofdkommissie, ter bevordering van al de belangen der Nederlandsche nijverheid op de in 1855 te Parijs te houden tentoonstelling, exemplaren gezonden van een werkje over het stelsel der rangschikking, hetwelk door de keizerlijke commissie aldaar is aangenomen en ingevolge art. 16 van het reglement is openbaar gemaakt.

Prins Hendrik der Nederlanden, is den 18den in het groothertogdom Luxemburg aangekomen, en op het kasteel Wolferdange afgestapt.

Op den weg tusschen Amersfoort en Nijkerk, doch op het gebied der gemeente Hoogland, ligt sedert den 3 dezer een gezin, bestaande uit een zeer zieken man, eene hoog zwangere vrouw en kinderen, met hun

schamelen inboedel. Dit gezin is uit zijne woning gezet, en heeft geene andere.

De armenwet verpligt wel niet tot ondersteuning, maar die der menschheid des te meer. (*IJsselbode.*)

Door de Engelschen is wederom een schip opgebragt. Uit Memel wordt dienaangaande van den 11den dezer geschreven: »Gisteren kwam het te Pekel-A te huis behoorend schip *Minima*, gevoerd door kapt. H. van Weerden-Poelman, met Engelsche bemanning alhier binnen. Dit schip is door de Engelsche korvet Archer op de hoogte van Domesnäs aangetroffen, en derhalve prijs verklaard. Het kwam van Amsterdam. Naar men zegt, heeft kapt. Poelman de lading, uit kaas, jenever en tabak bestaande, aan de Oostzee-vloot willen verkoopen. (*G.*)

's GRAVENHAGE, 19 Sept. Op Vrijdag, den 29 dezer zal aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Arnhem worden aanbesteed: de aanleg van den electro-magnetischen telegraaflijn van Arnhem over Zutphen, Goor en Oldenzaal naar de Hannoversche grenzen, achter Denekamp, in twee perceelen.

ROTTERDAM, 18 Sept. De cholera, sedert eenigen tijd met enkele gevallen alhier opgemerkt, heeft zich in de laatste dagen door meerdere doen kennen. (*H.*)

LEGERPLAATS BIJ ZEYST, 18 Sept. Heden morgen ten 11 ure stonden de troepen in de kompagnies-straten tot uitrukken gereed. De lucht was vochtig en zwaar betrokken, waarom de bevolen manœuvres in het vuur, voor de infanterie onbepaald uitgesteld, voor artillerie en kavallerie afgekommandeerd werden. Ten 10½ ure, het weder zich verbeterd hebbende, sloeg de alarm-trom en vijf minuten later stond de infanterie in slagorde.

Na het laden der geweren, rukte men in aanvalskolonnen voorwaarts, de eerste brigade, die zich in twee linien bevond, was spoedig in het vuur. De tweede omstreeks 600 pas voortgegaan, veranderde op den linkervleugel van front en deploijeerde zoodanig, dat zij met de voorste linie der eerste brigade een hoek vormde en ook van den regter- naar den linkervleugel het vuur overnam. Terwijl de tweede brigade een lang aanhoudend half bataljonsvuur deed hooren, had zich de frontlinie in carré gesteld en gaf een geducht twee-gelederen-vuur.

De veronderstelling opende men meesterlijk.

De voorste linie herstelde zich en de tweede brigade nam voorwaarts in de rigting der eerste, die echter op twee linien bleef en in aanvalskolonnen overging, toen de tweede zich in carré's op 45 graden stelde.

Nu dekte vervolgens eene tirailleur-linie het geheele front en trok na een hevig vuur terug; de regtervleugel was inmiddels voortgeschoven en opende een twee-gelederen vuur. De linkervleugel rukte met de stormpas vooruit, tot deze op ongeveer 100 pas van den regter was; maakte daar halt [illegible] van den regter [illegible]

De linkervleugel der eerste brigade stelde zich schuins voorwaarts en maakte met de tweede een kruisvuur.

De linkervleugel retireerde *en échiquier*, gedekt door tirailleurs, terwijl de regtervleugel voorwaarts drong en een geducht vuur onderhield.

De tweede brigade maakt halt en herstelt de linie; de eerste stelt zich in verbinding met de tweede en maakt tot besluit over het geheele front verschillende vuren, waardoor, naar het scheen de verondersteld wordende vijand wijkt, althans de divisie trekt in geslotene kolonnes zamen en besluit dit waarlijk schoone schouwtooneel met defileeren.

Ruim 3 ure namiddag trokken de troepen tentwaarts. (*H.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 19 September.

In deze zitting werd het voorzitterschap waargenomen door het oudste lid in jaren, den heer Anemaet. Bij het aanvaarden dier taak gaf hij den wensch te kennen, dat de geopende zitting bevorderlijk moge zijn voor de belangen van het vaderland.

[illegible] kennis, dat al de nieuw benoemde leden hunne geloofsbrieven hebben ingezonden. Ingevolge de voorschriften van het reglement van orde benoemt hij twee Kommissiën, die belast zijn met het onderzoek der geloofsbrieven; de eerste kommissie is zamengesteld uit de heeren Strens, [illegible] en de tweede uit de heeren van Hoëvell, [illegible] Poldersveldt en Donker. Hij noodigt die kommissiën zich dadelijk met de vervulling van de haar opgedragen taak bezig te houden en hare rapporten uit te brengen [illegible] die op morgen, Woensdag ochtend, zal plaats hebben.

EERSTE KAMER.

In [illegible] van heden heeft de heer Mr. J. A. Philipse het [illegible] voorzitterschap aanvaard met het houden eener [illegible]

De Kamer heeft hare Afdeelingen hernieuwd, waarna de leden zich naar hunne sectien hebben begeven, om zich met de keuze van voorzitters en ondervoorzitters bezig te houden.

PER TELEGRAAF.

's GRAVENHAGE, 20 September. Al de nieuwe leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn toegelaten. Van de gekozen kandidaten voor het voorzitterschap, heeft de heer Boreel van Hogelanden verkregen 77, de heer Gevers van Endegeest 32 en de heer Luyben 33 stemmen van de 61.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Ct.*:

BERLIJN, 19 Sept. Men verhaalt alhier, dat de russische grootvorst Konstantijn op weg is naar de Krim.

PARIJS, 19 Sept. Er zijn losse geruchten in omloop dat de regering dépêches heeft ontvangen meldende de landing der expeditie-troepen op de Krim.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

WEENEN, 20 September. Het berigt, dat Odessa den 8 dezer gebombardeerd zou zijn, schijnt ongegrond; berigten van daar van den 10den maken van deze gebeurtenis geen gewag.

Eene afdeeling der vereenigde vloot moet bestemd zijn om tegen Anapa te ageren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 September. De paketboot die den 10den van Konstantinopel vertrok, is te Marseille aangekomen, doch zonder nog iets mee te brengen omtrent de expeditie.

Den 8sten werd de Engelsche vloot aan het slangeneiland verwacht, om den 9den met de expeditie naar de krim onder zeil te gaan.

— Het *Journal de Constantinople* geeft te kennen, dat er van het gerucht, als zoude de vrede tusschen Perzie en Turkije verbroken zijn, niets bestaat. Deze verklaring geschiedt op uitdrukkelijk verlangen van den Perzischen ambassadeur.

— De *Moniteur* bevat het volgende schrijven uit Bukarest:

's Zondags den 3den dezer ten zes ure 's morgens is een Oostenrijksch detachement, zamengesteld uit drie of vier compagniën infanterie en een eskadron kavallerie, de stad binnen getreden, welke troepen eenige intendanten en kwartiermeesters, de laatste onder bevel van een hoofdofficier, escorteerden. De troepen werden onmiddellijk door de zorg van het stedelijk bestuur in de stad geherbergd. Den 4den zijn eene hoeveelheid lastpaarden en muilezels, geleid door soldaten van de goederenwagens, in de stad aangekomen, en eindelijk namen de Wallachijsche troepen 's morgens van den 5den, en bestaande uit een regement infanterie van twee bataillons en uit twee eskadrons lanciers, de wapenen en begaven zich naar de poort der stad, om de Oostenrijksche troepen, die sedert den morgen op twee kilometers afstand van de stad in slagorde geschaard waren, te gemoet te gaan.

Een half uur daarna heeft zich Omer-pacha, gevolgd door zijn staf, uit zijn hôtel begeven, om insgelijks de Oostenrijksche troepen te gemoet te gaan. De generaal Coronini heeft den Turkschen opperbevelhebber bij die gelegenheid ontvangen.

De Oostenrijksche troepen waren in drie linien geschaard. Men telde tien bataillons, elk groot 1000 man, een regiment lanciers groot 800 man, vier batterijen van acht stukken, eene compagnie pontonniers, te zamen een krijgsmagt uitmakende van 11 à 12,000 man.

De Turksche en Wallachijsche troepen waren bataillonsgewijs in massa in twee linien geschaard, die parallel liepen en wel langs de regterzijde van den weg. De revue nam, zoodra allen bijeen waren, een aanvang, en wel het eerst over de Oostenrijksche troepen. Omer-pacha is voor de drie linien gepasseerd, die de wapenen gepresenteerd en zich vervolgens een kilometer achterwaarts begeven hebben. Het militaire schouwspel eindigde met eene revue over de Turksche troepen, bij welke gelegenheid de Turksche en Oostenrijksche états-major eene zoodanige positie genomen hebben, dat de troepen ten slotte om hen defileerden.

— De cholera neemt in Spanje steeds toe en verspreidt zeer veel schrik onder de bevolking.

— De benoeming van den nieuwen kapitein-generaal Don José de la Concha, heeft te Havana een zeer gunstigen indruk gemaakt. Een proklamatie van den nieuwen gouverneur dagvaardt onderscheiden personen voor het geregt, als betrokken in den slavenhandel.

— De *Epoca* van 14 September schrijft: »Gisteren avond heeft de vergadering, die bij den markies de Duero plaats had, de beginselen vastgesteld van het aanstaande manifest der liberale vereeniging. Onder meer andere gewigtige kwestien proklameert dit manifest: De bepaalde en plegtige erkenning der Julijbeweging, tot stand gebragt door het volk en de armee, alsmede de souvereiniteit der aanstaande konstituerende vergadering. De konstitutioneele troon van Isabella II, als wettige instelling en ontzien door de revolutie — het bestaan van eene nationale militie, en van eene staande armee, tot verdediging des lands en tot een schild van de vrijheid en onafhankelijkheid des vaderlands. — De staatkundige centralisatie, welke is de nationale eenheid, en de administrative decentralisatie, welke is het leven des volks en de vruchtbare bodem der traditioneele vrijheden des landsl. — De noodzakelijkheid van eene zedelijke, strenge wet op de bevorderingen in alle takken van staatsdienst, als het eenige middel om de ontbinding onzer maatschappij te beletten en onze revolutie te doen eerbiedigen. — Vrijheid van drukpers, vrijheid van de tribune, onafzetbaarheid van de magistratuur, ministeriele verantwoordelijkheid voor het voorledene, zoowel als voor het tegenwoordige en voor het vervolg. — Individueele veiligheid, onschendbaarheid van domicilie, als de eerste verovering van een vrij volk, dat waardig is het te zijn. — En als practisch en eerlijk middel om de verwezenlijking van al deze waarborgen, zonder geweldige schokken te verwerven, het stellen van kandidaten, waartoe, zonder eenig onderscheid als dat van het talent, zedelijkheid en sympathie des volks zal kunnen behooren ieder, die de oude liberale partijen aankleeft en die de Julijbeweging eerlijk erkent.

— In Spanje is de politicke toestand nog altijd dezelfde. Espartero, wiens aanzien bij het volk niet weinig gedaald is sedert de nederlaag die de club *Union* leed, waarvan hij president was, moet zelfs de noodzakelijkheid erkend hebben om meer te handelen overeenkomstig den raad van O'Donnell.

— Men schrijft uit Turijn: »Na aan de cholera een voorwendsel ontleend te hebben om zich van de kloosters meester te maken, heeft de minister van Binnenlandsche Zaken, Ratazzi, goedgevonden dien grond ook in te roepen om de processien te doen ophouden. De bevolking van Piemont, niet deelende in des ministers ingenomenheid tegen de godsdienst, heeft het verbod der processien, der openlijke lofzangen en smeekgebeden, in dezen tijd van beproeving met verontwaardiging vernomen. En onze liberale minister neemt al zulke besluiten eigenmagtig; die republikeinsch-gezinde absolutist vraagt niet naar Koning of Kamers, en bekreunt zich niet om de ministerieele verantwoordelijkheid. Evenwel hebben zijne jongste maatregelen tegen de Kerk ook onder zijnen aanhang zoo veel afkeuring gevonden, dat hij andere dergelijke wel niet opgegeven, maar toch uitgesteld heeft. Intusschen neemt de zedeloosheid en het misdrijf hier te lande toe, terwijl de regering kloosters sluit en processien verbiedt."

ENGELAND.

LONDEN, 19 Sept. De Koningin heeft aan den Anglikaanschen Aartsbisschop van Kantelberg last gegeven om een gebed te maken waarin gedankt moet worden voor den overvloedigen oogst.

— Met de stoomboot *Asia* zijn te Liverpool tijdingen uit New-York ontvangen van 6 dezer. Er hebben te Philadelphia en te New-York ongeregeldheden plaats gehad, welke in eerstgenoemde plaats werden veroorzaakt door Duitschers, die een nationaal herinneringsfeest vierden; in de tweede gaf eene Protestantsche vereeniging de aanleiding. Daar de politie bij eerstgenoemden oploop vuur liet geven, zijn verscheidene personen bij die gelegenheid gekwetst geworden. Bij den tweeden oploop was het aantal slagtoffers nog grooter, daar personen van verschillende gezindheid uit de vensters van eene kerk schoten.

— Volgens de *Singapore Free Press*, houden de Chinesche insurgenten Shanghae bij voortduring bezet. Sir John Bowring die, gelijk men weet, aldaar aangekomen is, moet pogingen hebben aangewend, om tusschen de keizerlijke autoriteiten en die der opstandelingen eene schikking tot stand te brengen. De eersten hebben daarin toegestemd, in zoo verre de laatsten de stad wilden ontruimen. Hun verbanningsoord zou dan Formosa zijn, en verder zou hun geen straf geworden. De insurgenten namen echter hierin geen genoegen, vermits zij geloofden dat, wanneer zij zich in die Botany-baai van China bevonden, hun doodvonnis uitgesproken was. Zij stelden daarentegen voor dat, zoo zij onder waarborg van Sir John Bowring zich ongedeerd konden vervoegen bij hunne partijgenooten te Nanking, zij Shanghae zouden verlaten. In deze voorwaarden nu wilden de keizerlijken niet treden, zoodat de schikking niet tot stand is gekomen.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 Sept. In den *Moniteur* leest men de volgende eindbeslissing der ministerieele krisis:

»De Koning heeft Zondag den ministerraad vergaderd. Als gevolg dezer zamenkomst hebben de ministers er in toegestemd om hun verzoek om ontslag weder in te trekken.

»De Kamers zullen tegen half Oktober worden bijeengeroepen."

De *Moniteur* meldt vervolgens:

»De Koning is gisteren morgen naar Lombardije vertrokken."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 September.

BEVALLEN (18 Sept.): G. J. Rebel, geb. Klapmeijer, Z.

OVERLEDEN (15 Sept.): A. van Cooth, 47 j. — (17 Sept.): Vrouwe M. van Rottardam, wed. J. Weijerman, 84 j. — (19 Sept.): C. W. Cornets de Groot, 53 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Sept. Belg. leen. 2½ pct. [illegible]

4½ pc. 90⅞; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 18¼; Binnenl. 3 pc $33\frac{5}{16}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 72⅞.

PARIJS, 19 Sept. Fransche 3 pc. 74.50; 4½ pc. 97.25; 3 pc. Spanje 33⅛; id. 1 pc. 18⅝; Met. 5 pc. —; Rom. Leen. 84¼.

LONDEN, 19 Sept. Consols 95½; 3 pc. Spanje buitenl. 37¼; 1 pc. dito 18½; Comité-Bewijzen 5⅛; Passive 4; 5 pc. Rusl. 98½; 4½ pc. dito 88½; 4 pc. Holl. 94; 2½ pc. id. 62; 5 pc. Sardinië 87¼; Brazilië 101; 4½ pc. Peru 71; Gren. uitg. 6; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko 24⅝; Turkije 3½; Ecuador —; Grieken (blaauw) —; Wissel op Amst 11.17¼; 4 pc. Portugal 40.

WEENEN, 19 Sept. Met. 5 pc. 85; id. 4½ pc. 74; Bank-Aktien 1258; Wissel op Londen 11.30; Amst. —; Parijs 138; Goud —; Zilver 19½; Nieuwe Leening 96⅝.

BERLIJN, 19 Sept. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 86; 5 pc. 98¼; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 17⅛; Parijs —; Amst. 141; Ween. —; Petersburg 102½.

HAMBURG, 19 Sept. Spanje 3 pc. 30¼; id. 1 pc. 17¾; Rusl. 5 pc. 94½; 3 pc. Mexikanen 16¾; Wissel op Amst. 13.4¼; Londen kort 35 95.

FRANKFORT, 19 Sept. 5 pc. Met. 72⅛; 3 pc. Spanje binnenl. 33⅝; id. 1 pc. $18\frac{9}{16}$; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		18 SEPT. 4½ u. gebl.	19 SEPT. 4½ u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$60\frac{15}{16}$	$60\frac{11}{16}$	à $60\frac{13}{16}$	$60\frac{11}{16}$
Dito Dito	3 »	$72\frac{7}{16}$	72⅛	» 72⅝	72⅛
Dito Dito	4 »	$91\frac{1}{16}$	$90\frac{13}{16}$	» 90⅞	90⅞
O. I. Leening 1844	4 »		90½	»	
Amortis. Syndik.	3½ »		89¼	»	
Handel-Maatschappij	4½ »	122¾		»	
Haarlemmermeer	5 »			»	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »	100¾		»	
» Holl. Spoorw.-M.	»			»	
Obligatiën	4½ »			»	
Maatschappij van Weld.	4 »	80½		»	
Aand. Ned. Bank	»			»	
België	2½ »			»	
Dito bij *Rothschild*	2½ »	49	49	»	
Frankrijk, Obligatiën	3 »			»	
Spanje, Onbep. Stukken	1 »	18⅝	18½	» $18\frac{9}{16}$	$18\frac{9}{16}$
Dito	3 »		$37\frac{11}{16}$	»	
Dito Binnenl. à 6/m.	3 »	$33\frac{5}{16}$	$33\frac{1}{16}$	» 33⅛	$33\frac{1}{16}$
Coupon-Bewijzen		5¼	5⅛	» $5\frac{5}{16}$	
Amortisable Schuld		$3\frac{15}{16}$	$3\frac{15}{16}$	» 4	4
Portugal, te Londen	3 »	$36\frac{15}{16}$	36¾	» 36⅞	$36\frac{15}{16}$
Dito Uitgestelde				»	
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	100⅝	100¼	» 100⅝	100¼
Dito Dito 1828 en 1829	5 »	100⅛	100¼	»	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 »	85⅞	85⅝	»	
Dito	4½ »	87	86¾	»	
Dito bij *Hope*	4 »		$77\frac{11}{16}$	» 77¾	77¾
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 »	76¾	76¾	»	
Dito bij id. 5de Serie	6 »		76⅝	»	
Certifikaten te Hamburg	5 »			»	
Inschrijving in Assignat.	6 »			»	
Certifikaten van dito	6 »	59⅞	59⅞	»	
Engelsche Russen				»	
Polen, Certifikaten	4 »	68⅞	$68\frac{11}{16}$	» 68⅞	$68\frac{11}{16}$
Dito Aand. met Lot. fl. 500		141	140¾	»	
Oostenrijk, Metalliek	5 »	$69\frac{1}{16}$	$68\frac{15}{16}$	à $69\frac{5}{16}$	
Dito Nieuwe 1847	2½ »	$35\frac{1}{16}$	34⅞	» 35	
Dito 1851 en 1852	2½ »	$35\frac{1}{16}$	34⅞	» 35	
Dito Nieuwe	5 »	$78\frac{5}{16}$	78⅛	»	
Dito 1854	5 »	$78\frac{1}{16}$	78	»	
Ween. Bank bij *Göll en C°.*	5 »			»	
Dito	4 »	60¾		»	
Aand. met Loting fl. 250	»			»	
Nieuwe dito 1854	»	*f*	*f* 240½	»	
Pruissen	4½ »			»	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		3⅝		»	
Dito Orig.		$3\frac{1}{16}$		»	
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 »			»	
Denemarken, Leen. te Lond.	5 »	100		»	
Louisiana bij *Hope*	5 »	99¾		»	
Braziliën	5 »	97¾		»	
Dito 1843	5 »	97¼	97¼	»	
Mexiko	3 »	23⅞	23¾	»	
Dito Onbepaalde		23⅞	23¾	»	
Peru	4½ »			»	
Grenada, à £ 100	2½ »			»	
Dito Uitgestelde		6¼	6⅛	»	
Ecuador à £ 100				»	
Venezuela, à £ 100	3¾ »			»	
Dito Uitgestelde	1¼ »			»	
Thesaurie	5 »			»	

Bij zeer tragen handel was de markt heden flaauw gestemd, zonder dat eene der genoteerde fondsen eenige afzonderlijke vermelding verdienen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{13}{16}$	Livorno	2/m.	*f* 38¼
»	zigt	» 56¼	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg	»	» 1.77
»	½/m.	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 29¾
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99½
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» $35\frac{7}{16}$
Lissabon	»	» 40¾	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» 40[illegible]	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45[illegible]	Rotterdam		» ⅛

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 19 Sept. Uit de eerste hand zijn afgedaan: Ca. 2300 balen Java Rijst à *f* 8⅞ en ca. 660 balen dito à *f* 9, per *Kenau Hasselaar*; ca. 10.000 balen à *f* 9¼ per *Admiraal Kinsbergen* en ca. 5600 balen Aracan dito à *f* 8 per *Melpomene*.

Uit de eerste hand werden heden afgedaan: 43 v. Marijland en 25 en 17 v. Virginie Tabak per *Edward Everett*.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 19 Sept. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ Archangel *f* 254 kont., *f* 256 6/w.; 143/2 ℔ dito *f* 250 6/w. — Gerst. 126/2 ℔ Libau *f* 253 3/m.; 128/2 ℔ dito *f* 255 kont. — Moutwijn *f* 20,50; Jenever *f* 25,—; Amst. Proef *f* 26,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 19 Sept. *Koffij* en *Suiker* met zeer weinig handel.

Rijst. Tot verhoogde prijzen zijn omgezet 1200 balen gepeld Aracan en Moulmein.

Granen. Zeer vaste markt, met zeer weinig handel door gebrek aan disponible partijen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

HELVOET, 18 Sept. B C. ten Ham, Banca, Batavia, laatst van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 4en Sept., op 45° 41' W. L. Bezoekie, kapt. A. Schaap, van Rotterdam naar Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Sept. in lading naar:

Keulen	F. Noll, Josephine.
„	H. Berns, Colln N°. 16.
Heilbron	B. Cuhler, Forschrit.
Mainz	B. Kirschreiber, Mainz N°. 8.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Dusseldorp & Neus	J. H. W. v. Booven, Niederrein N°. 1.
Frankf. & Coblentz	J. Brubach, Frankf. N°. 1.
Weesel	E. F. Beijer, de Hoop.

AMSTERDAM, 19 Sept. vertrokken:

Manheim P. J. Itsshert, Eintracht.

Rijnhoogte	ARNHEM 19 Sept	0 el	97 duim
	KEULEN 19 „	5 vt.	8 „

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 18 September, in het O. Z. Heeren Logement

1. Een Huis, Tuin en Erf, Heerengracht, SS 272; *f* 20100, *f* 1400, B. Langerhuizen.
4. Twee derde in een Huis en Erve en Bleekvelden, Nieuwe Looijerstraat, AA 282 à 284; *f* 1650, *f* 200, J. van Dijk.
5. De helft in een Huis en Erve en Bleekveld, als voren, AA 266; *f* 775, *f* 25, Denzelfden
6. Een Huis, Erve en Bleekveld, als voren, AA 264; *f* 1375, *f* 50, J. N. A Meijer.
7. Een Huis, Achterhuis en Erven, Warmoesstraat, J 623; *f* 7100, *f* 1200, V. J. M. Girofdi.
8. Eene Hypoth. Oblig., groot *f* 10,000, rent. 5 pc., op een Huis en Erve, (*de Kleine Bazar*), Kalverstraat, D 124; 96½ pc., 1 pc., J. Dinger.
9. Eene dito, groot *f* 5,000, rent. 5 pc., op een Huis, Pakhuis en Erve, O. Z. Voorburgwal, J 167 à 170; 86 pc., 10 pc., J. H. Geselschap.
10. Eene dito, groot *f* 3,500, rent. 5 pc., op den Houtzaagmolen *de Vergulde Haring*, Buiten-Singel over de Zaagmolenspoort, WW 131; 92 pc., 4 pc., Denzelfden.
11. Eene dito, groot per resto *f* 2,000, rent. 5 pc., op een Huis en Erve, Reguliersgracht, AA 732; 97 pc., J. Minne.
12. Eene dito, groot per resto *f* 2,200, rent. 5 pc., op een Huis en Erve, en twee Achterhuizen en Erven, Looijersgracht, GG 92, benevens een Huis en Erve, Looijersgracht, in den Slepersgang, GG 89 en 90; 96 pc., H. B. Reesinck.
13. Eene dito, groot *f* 1,200, rent. 5 pc., op twee derde in een Huis en Erve, Haarlemmerdijk, UU 196; 96¼ pc., Denzelfden.
14. Eene dito, groot *f* 1,500, rent. 5 pc., op een Huis en Erve, Stoofsteeg, K 534; 96 pc, Denzelfden.
15. Een Huis en Erve, tweede Bloemdwarsstraat, DD 424; *f* 1575, *f* 20, Opgehouden.
16. Een dito, als voren, DD 425; *f* 1475, B. Keuch.
17. Een dito, als voren, DD 444; *f* 950, Opgehouden.
18. Een dito, als voren, DD 446; *f* 1475, *f* 125, J F. Schutte.
19. Een dito, als voren, DD 447; *f* 1450, Opgehouden.
20. Een dito, als voren, DD 448; *f* 2800, Dito.
21. Een dito, Heerengracht, SS 259; *f* 8000, *f* 50, W. A. Zelders.
23. Een dito, Amstel, P 44; *f* 3800, *f* 200, E. Zweerts.
24. Een dito, Groote Kattenburgerstraat, T 773; *f* 2000, *f* 35, J. F. Schutte.
25. Een dito, Jonkerstraat, N 102; *f* 1800, Opgehouden.
26. Een Huis, Tuin en Erve, Noorderstraat, AA 466; *f* 1000, *f* 9, P. D. Lusink, Jr.
27. Een Huis en Erve, Mandenmakerssteeg, H 169; *f* 1000, *f* 50, G. Moele.
28. Een Huis, Tuin en Erve, aan den Overtoom, N°. 932; *f* 500, Opgehouden.
29. Een Huis en Erve, Dolle Bagijnensteeg, J 485; *f* 675, *f* 10, Dito.
30. Twee Huizen en Erven, Rozenstraat, EE 270 en 271; *f* 925, H. A. Baarslag.
31. Een Huis en Erve, Prinsengracht, KK 558; *f* 1675, J. van Dijk.
32. Drie Huizen en Erven, in den Banne van Sloterdijk, aan de 3 Baarsjes, N°. 1008 à 11; *f* 1375, Opgehouden.
33. De Opstallen der Gebouwen, Prinsengracht, CC 534 en 535; *f* 1400, J. A. van Minden.

N°. 2, 3 en 22 zijn niet geveild.

Advertentiën.

(231) Bevallen van een *ZOON*, H. J. C. VAN SONSBEECK, Echtgenoot van Jonkheer Mr. J. W. P. DIERT VAN MELISSANT.

'S HAGE, 19 September [illegible].

Eenige kennisgeving.

Iemand van de R. C. Godsdienst, vele jaren [illegible] **KOSTER** werkzaam, goed met Paar[illegible] kunnende omgaan, met het Tuinwerk bekend en [illegible] goede getuigschriften voorzien, zag zich gaane met [illegible]vember of Februarij weder als zoodanig geplaatst. [illegible]ven *franco* onder letter M. bij den Boekhandelaar [illegible] VAN LEEUWEN, op de Haarlemstraat te Leyden. (2[illegible]

Eene Jufvrouw van de R. C. Godsdienst, oud [illegible] jaar, zag zich gaarne als **W[illegible]keljufvrouw**, of tot **Assistentie in een Hu[illegible]houden** geplaatst. Zij is in het vak van Manufactu[illegible] niet onbedreven, en van goede getuigschriften voorz[illegible] Adres *franco* brieven onder de letters A. B bij [illegible] Boekhandelaar MOSMANSCH te 's Bosch. (23[illegible]

PENSIONNAT

DES DAMES DE MARIE à COLOMA[illegible]

Station de Malines, Belgique.

Instruction littéraire et ouvrages de main, le Franç[illegible] y est enseigné par des Dames Françaises, Pension 60[illegible] francs. Pour plus amples renseignements, s'adresser [illegible] la Dame Supérieure ou au Bureau de cette feuille. (21[illegible]

Collége-Pensionnat de Notre Dame,

à TONGRES,

près de Liège et de Maastricht.

Le programme de ce collége, qui est placé sous [illegible] protection de Mgr. l'Evêque de Liège, comprend de[illegible] sections: celle des Humanités et celle des Etudes Profe[illegible]sionnelles. Cet établissement convient ainsi aux jeune[illegible] gens qui veulent se préparer aux études universitaires [illegible] et aussi à ceux qui se destinent à l'Industrie, au Com[illegible]merce, aux fonctions administratives, etc.

Le prix de la pension est de 400 frs. — La rentr[illegible] est fixée au 2 Octobre.

(202) L'ABBÉ ROBEYNS, Directeur[illegible]



De zalf en pillen [illegible] *zijn een zee[illegible] aanbevelingswaardig middel, ter genezing van zeere of open beenen; alsmede bij een algemeen verval van krachten.*

Mejufvrouw Gibbon te New-castle-on Tyne, in de Bayley[illegible]straat N°. 31 aldaar, was sedert geruimen tijd lijdend[illegible] geweest aan zweren aan de beenen, welke van eene zoo[illegible] kwaadaardige natuur waren, dat het haar onmogelijk wa[illegible] om te gaan, zoodat hare gezondheid daardoor ondermijnd[illegible] werd. Zij beproefde eene groote menigte geneesmiddelen[illegible] doch alles te vergeefs. Op aanraden van anderen welke [illegible] reeds door de zalf en pillen van Holloway waren genezen[illegible] begon zij die te gebruiken, tengevolge waarvan hare bee[illegible]nen spoedig hersteld en, zij hare vroegere kracht en gezondheid herkreeg.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als [illegible]:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, [illegible].75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7[illegible], *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant [illegible] bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht [illegible] Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij [illegible] GROOTENDORST, die met Mej. de Wed. A. P. MULIUS [illegible]*echt* hertrouwd [illegible] en bij J. STRAATMAN, hoofd[illegible]houder te *'s Bo[illegible]* alsmede te *Londen*, Strand [illegible], *Holloway's E[illegible]ment.* ([illegible])

(227) Bij Gebr. VER[illegible], Boekhandelaars te 's Bosch, [illegible] ter perse:

I. **Proeve van [illegible]verwantschap** [illegible] eene vergelijking der [illegible] voornaamwoorden, in de *Semitische en [illegible] Europesche talen*, ten deele ontleend uit [illegible] geschriften, door W —, te Oirschot.

II. **Sterfte-Tafels** tot grondslag van alle levensverzekeringen enz., opgemaakt uit een vergelijk van sterfte over geheel Europa in de hoofdsteden, kleinere steden, dorpen, enz., gedurende *vier eeuwen*, door denzelfden.

En is van de pers gekomen:

VOLLEDIG LEERBOEK

der Algemeene Geschiedenis,

ten gebruike van de inrigtingen van onderwijs en opvoeding, door J. MOELLER, Hoogleeraar der Geschiedenis aan de Katholieke Hoogeschool van Leuven. 3e deel Geschiedenis der Romeinen.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.